

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ
«ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»
Χανιά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

Κοινοβουλευτισμός & οργάνωση του κράτους στην Κρητική Πολιτεία (1898-1913)

10-11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΓΕΡΟΥΣΙΑ /
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Σύνταγμα
τῆς
Κρητικῆς Πολιτείας

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

17:30-18:00

Έναρξη

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ:

Ιωάννης Πλακιωτάκης, α΄ αντιπρόεδρος,
Βουλή των Ελλήνων

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ:

Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής, γενικός
διευθυντής, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και
Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Ευάνθης Χατζηβασιλείου, γενικός
γραμματέας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων
για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

18:00-19:00

Η διεθνής θέση της Κρητικής Πολιτείας
Πρόεδρος: **Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής**

Ελένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη, Κρητική
Πολιτεία: ένα κράτος μετέωρο μεταξύ
οθωμανικής και ελληνικής επικράτειας

Νίκος Ανδριώτης, Το ενδιαφέρον των
οθωμανικών διπλωματικών αρχών
για τις εξελίξεις στην Κρητική Πολιτεία

Γιώργος Λιμαντζάκης, Το ζήτημα
της αποχώρησης των οθωμανικών
στρατευμάτων από την Κρήτη και
η σημασία του για την εγκαθίδρυση
των αυτόνομων θεσμών

[Συζήτηση]

19:30 ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

«Πολιτική και Κοινωνία
στην Κρητική Πολιτεία, 1898-1913»

Αμαλίας 22-24, είσοδος από την οδό Σουρή

ΣΑΒΒΑΤΟ, 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

10:00-11:00 Κόμματα και εκλογές

Πρόεδρος: **Ισμήνη Κριάρη**

Στέλλα Αλιγιζάκη, Το Θέρισο ως δοκιμασία
του κοινοβουλευτικού συστήματος

Γιώργος Κουκουράκης, Εν αναμονή
της Ενώσεως: πολιτικός ανταγωνισμός,
εκλογικά συστήματα και αντιπροσώπευση
στην Κρητική Πολιτεία

Μανόλης Δρακάκης, Κομματικές ζυμώσεις
και πολιτικές αντιπαραθέσεις στην
Ανατολική Κρήτη: το παράδειγμα των
εφημερίδων Φωνή του Λαού και Ανατολή
[Συζήτηση]

Διάλειμμα

11:30-13:00 Δίκαιο και οικονομία

Πρόεδρος: **Ελένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη**

Ισμήνη Κριάρη, Η συμβολή του Ελευθερίου
Βενιζέλου στη διάπλαση του δημοσίου
δικαίου της Κρητικής Πολιτείας

Μάνος Περάκης, Οικονομικές συνθήκες
και όψεις ανασυγκρότησης
της Κρητικής Πολιτείας

Δημήτρης Κυπριωτάκης, Κρατική πολιτική
και δημόσια έργα κατά την περίοδο
της Κρητικής Πολιτείας

Σπύρος Δημανόπουλος, Έγγειες σχέσεις,
αγροτικά χρέη και κοινοβουλευτισμός.
Η διαμόρφωση της ιδιοκτησίας
στην περιφέρεια της πόλης του Ηρακλείου
στην Κρητική Πολιτεία

[Συζήτηση]

17:30-19:00 Πολιτισμός

Πρόεδρος: **Νίκος Ανδριώτης**

Κωνσταντίνος Φουρναράκης, Δημιουργώντας την ιδανική “Κρητική Πολιτεία”:
Σχόλιο στο τρίτο μέρος της μυθιστορίας
του Π. Πρεβελάκη “Ο Κρητικός”

Στρατής Μπουρνάζος, Τα κρητικά βιβλία,
1898-1913

Αντώνης Χουρδάκης, «Διὰ τὴν χρῆσιν τῆς
ψήφου»: Η έμφυλη διαπαιδαγώγηση στα
καθήκοντα και τα δικαιώματα του συνταγματικού πολίτη στην Κρητική Πολιτεία.
Από τα κρητικά συντάγματα στη διδασκαλία
άρθρων του ελληνικού συντάγματος στα
δημόσια σχολεία της (1900-1911)

[Συζήτηση]

Διάλειμμα

19:30-20:30 Κοινωνική οργάνωση

Πρόεδρος: **Ευάνθης Χατζηβασιλείου**

Μιχάλης Τσαπόγας, Ιθαγένεια, θρησκευτική
ελευθερία και μειονοτικά δικαιώματα
στην Κρητική Πολιτεία: φιλελευθερισμός
ή και εθνικός οραματισμός;

Βασίλης Κολλάρος, Βασικές μειονοτικές ρυθμίσεις του κρητικού συντάγματος του 1899 και η στάση του Ελευθερίου Βενιζέλου

Ζαχαρένια Σημανδηράκη, Τα κρητικά
σωματεία κατά την περίοδο
της Κρητικής Πολιτείας

Ανδρέας Νανάκης, Η διαμόρφωση
της Εκκλησίας Κρήτης από τον Ελευθέριο
Βενιζέλο και τους περί αυτόν αρχιερείς

[Συζήτηση]

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: **Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής**, γενικός διευθυντής, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Μέλη: **Νίκος Ανδριώτης**, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ελένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη, ομότιμη ερευνήτρια, Ακαδημία Αθηνών / επιστημονική σύμβουλος, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Ισμήνη Κριάρη, πρ. πρύτανις, ομότιμη καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών / μέλος, Εκτελεστική Επιτροπή, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Ευάνθης Χατζηβασιλείου, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / γενικός γραμματέας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Αργυρώ Βατσάκη, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Βίκη Δούσκα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Στέλλα Αλιγιζάκη, φιλόλογος - ιστορικός
Νίκος Ανδριώτης, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ελένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη, ομότιμη ερευνήτρια, Ακαδημία Αθηνών / επιστημονική σύμβουλος, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Σπύρος Δημανόπουλος, διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης / αρχαιολόγος, Γενικά Αρχεία του Κράτους - Νομός Ηρακλείου

Μανόλης Δρακάκης, αναπληρωτής καθηγητής, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Βασίλης Κολλάρος, διδάκτωρ Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Γιώργος Κουκουράκης, πολιτικός επιστήμονας, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Ισμήνη Κριάρη, πρ. πρύτανις, ομότιμη καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών / μέλος, Εκτελεστική Επιτροπή, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Δημήτρης Κυπριωτάκης, διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Γιώργος Λιμαντζάκης, διδάκτωρ Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών / διδάσκων, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Στρατής Μπουρνάζος, διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης / Τμήμα Εκδόσεων, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Ανδρέας Νανάκης, μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου / καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής, γενικός διευθυντής, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Μάνος Περάκης, διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ζαχαρένια Σημανδηράκη, ειδική συνεργάτις, Γενικά Αρχεία του Κράτους

Μιχάλης Τσαπόνας, διδάκτωρ Νομικής, Πανεπιστήμιο Μονάχου

Ευάνθης Χατζηβασιλείου, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / γενικός γραμματέας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Κωνσταντίνος Φουρναράκης, αρχαιολόγος - φιλόλογος / προϊστάμενος, Γενικά Αρχεία του Κράτους - Ιστορικό Αρχείο Κρήτης

Αντώνης Χουρδάκης, καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης

